

धर्मसूत्र ब्रह्मचार्य सुरत श्री महाविहार DH280-3

॥ रुच ॥
॥ १ ॥

ॐ नमः समनरुडाय ॥ ॥ अथ खलु समनरुडायाधिसत्तामहासत्त्वज्ञान
बलाकधुपनंयमानहिलाप्यानहिलाप्यः वृद्धरुडयनमाननरुः समान्क
ल्यानेकल्पप्रसन्नानहिरुडयमानारुयस्यामाडयागभधिरुगीकनप्रतिध
ननकार्पाक ॥ यावत्कचिद्गदिगिलाकसर्वरुयधगमाननरुसिंहाः ॥ मानरु
वन्दमिसर्विभूगधानेकायडुवाचमननप्रसन्न ॥ १ ॥ रुडनजायमकायप्रस
मेः सर्वजिनानकनामिप्रसन्नमे ॥ सर्वजिनारुमूवनमननरुडचनिप्रतिधन
वलन ॥ २ ॥ एकनजायिनजायमवृडान् वृडसूमाननिवर्त्तकमध्य ॥ एवम-

॥ गुन ॥
॥ १ ॥

॥ गवधर्मकधुडं सर्वधिमूचमिपूर्त्तजिनारुः ॥ ३ ॥ रुचभरुयवर्त्तसमूडा
नसर्वसनांगसमूडवृकहिः ॥ सर्वजिनानगुत्तानरुनमानरुनसूगनांरुमीभरु
सर्वान् ॥ ४ ॥ पूष्यनरुचिचमाल्यवनरुविवायविलयनरुडवनरुः दीयवनरुचि
धूपवनरुः पूजनरुधूजिनानकनामि ॥ ५ ॥ वरुवनरुचिचमाल्यवनरुधूप
पूडरुचिचमनसमरुः ॥ सर्वविगिष्टवियूहवनरुः पूजनरुधूजिनानकना
मि ॥ ६ ॥ याचभरुनरुनपूजउदानाकानधिमूचमिसर्वजिनानां ॥ रुडचनी
अधिमूक्तिवलनवन्दमिपूजयमीजिनसर्वान् ॥ ७ ॥ यच्चरुनमयियापूरुव

॥ रुच ॥

॥ २ ॥

यानागडदघडमाहवसन ॥ कायडवाचमननकरयेवकंपदिदभयमीभरुस
र्व ॥ ८ ॥ यच्चदभदिगिपूधजगस्परोकाभूलेकप्रकजिनानां ॥ वृद्धसका
नथसर्वजिनानांभनूमादयमीभरुसर्व ॥ ९ ॥ यच्चदभदिगिलाकप्रदीयावा
धिविबुधभसंगरुप्राप्ताः ॥ जानरुसर्विभूधयमिनाथंभ्रुकभनून्नवर्
नकथि ॥ १० ॥ यपिचनिर्हकिदभडुकामाकानरुयाचमिप्रांजलिरुगः ॥
रुडनजायमकल्पिधिहंडुसर्वजगस्पहिनायसूखाय ॥ ११ ॥ वन्दनपूज
नदभनकायाभनूमादनदभनकाया ॥ यच्चगुरुंमयिसंचिडकिंचिक्वाधि

॥ गुन ॥

॥ २ ॥

यिनामयमीभरुसर्व ॥ १२ ॥ पूजिरुहानुभूमीककवृद्धायचधयकिदभदि
गिलाक ॥ यच्चअनागककलपूरानुपूरुमनानथवाधिविवृद्धाः ॥ १३ ॥
यावककचिदभदिगिकजाकयनिमुद्ररुवंडुउदानाः ॥ वाधिडूमडगकहि
र्किनरुर्वृद्धकहिचरानुपपूरुधः ॥ १४ ॥ यावककचिदभदिगिसत्वाकसु
गिकाः सदरानुभूनागभः ॥ सर्वजगस्पचधर्मिकभरुथरुडुप्रदकिधम
मडुआसाः ॥ १५ ॥ वाधिवनिंचभहंचनमारुविजाकिस्मनसर्वगकी
पू ॥ सर्वसूजन्मसूचूपपयकीप्रवजिकाभरुनिग्रहवया ॥ १६ ॥ सर्व

॥रुच॥

॥३॥

जिनाननुमिहयमाः॥ रुचचनिंयनिपूनयमाः॥ मीलचनिंविमलांयनिष्ठ
झानिस्त्रमगवधुमच्छिडचनयं॥ १७॥ दवनूरुहचिनागनूरुहियककूराधुम
नूष्यनूरुहः॥ यानिचसर्वनूकानिजगस्पकषूनूरुहयकूदमयिधर्म॥ १८॥
यसवल्लयानमिनास्त्रहियूक्तावाधयिचिरूमजानडविमूकक॥ ययिच
पापकभावनमीयास्त्रयूयनिंरुयूकालुभूगवं॥ १९॥ कर्मडकमडमा
यथाकालाकगतिष्विमुक्तिचनयं॥ यययथसलिलननभलिप्रःसूर्य
समीगगनवभूक्तः॥ २०॥ सर्वभूयायडःखानूयममकासर्वजगंसखि-

॥उन॥

॥३॥

६

आययमानः॥ सर्वजगस्पिह्यायचनयंयावककूयथादिमुकास॥ २१॥
सत्त्वचनिंभूनूरुयमानावाधिरनिंयनिपूनयमाः॥ रुचचनिंचप्रकाव
यमानःसर्विभूनागरकल्पचनयं॥ २२॥ यचसहागरममचर्याथकहिस्त्र
मागमूनिस्त्रवयाः॥ कायडवाचडचनकावाजंकचनीप्रतिधनचनयं
॥ २३॥ ययिचमिजाममहिककामारुचचनीयनिदर्गयिकान॥ कहिस्त्र
मागमूनिस्त्रवयाकांभूहंनविनागयिजाडं॥ २४॥ संमूर्खनिस्त्रमहं
जिनयस्त्रवूरुहियनिस्त्रकनाथान्॥ कषूचपूजकनयडदामाःसर्वि

॥रुच॥
॥४॥

भूनागरककल्पमखिन्नं॥२५॥ अनयमाधुजिनानसधर्मवाधिविनिर्णयनि
दीपयमानः॥ रुचविनिर्चविरामधयमानः सर्विभूनागरककल्पचनयं॥२६॥
॥ सर्वरुचवृत्तसंस्तनमाधुः पृथ्वुहानुभूयप्रप्राप्तः॥ प्रह्लाउयायसमा
धिविभाक्तेः सर्वगुरोर्हविभूयकायः॥३॥ एकनजायिनजायमरुजां
रुचचक्रुडिभूचिकियवृद्धान्॥ वृद्धसूक्तानुनिषर्हक्रमरुधयप्रियवाधिवि
चिनिर्चमानः॥२८॥ अवमरुधकसर्वदिभूस्वालयरथवृजियधप्रमा
त्तान्॥ वृद्धसमूहयिकुडसमूहानारुनिचायिककल्पसमूहान्॥२९॥

॥गुन॥
॥४॥

कल्पनांगसमूहवृत्तसर्वजिनानसनांगविभुद्धिः॥ सर्वजगत्स्ययथाभय
पायावृद्धसनस्वकिमाहुनिनिर्णयं॥३०॥ रुचवृत्तभूयधाचवृत्तसर्वमूय
धगमानजिनां॥ चक्रनयंयनिवर्ह्यमानावृद्धिवलनभूहंप्रविरामयं॥३१॥
एककुरुत्तनभूनागरकसर्वानुकल्पप्रवमभूहंप्रविरामयं॥ यधिवचकल्परु
यधप्रमात्तान्स्मरुत्तकटिप्रविष्टचनयं॥३२॥ यचरुयधगमाननसिंहा
स्तानरुपास्थियजककुरुत्तन॥ रुचवृत्तभूयधाचवृत्तसर्वमूय
माकवलन॥३३॥ यचरुधसूक्तवियुहास्तानरुनिहनिजकनजायः

॥ रुच ॥
॥ ५ ॥

उवमरुतसर्वदिग्गजसुखमनिरुद्धवियुहजिनानां ॥ ३४ ॥ यचभूनागकलाक
प्रदिपास्तुष्टिविबुधनचक्रप्रसक्तिं ॥ निर्दिष्टिदर्शनकिष्टप्रभांतिं कानकस
व्युपसंक्रमिनाथान् ॥ ३५ ॥ अद्विवलेन समनककवनयानवलनसमनक
खन ॥ चर्यवलनमनकगुरुनमैववलनसमंरुगहन ॥ ३६ ॥ सुखवलन
समनकधुरुनहानवलनभ्रसंगगहन ॥ प्रह्लाउपायसमाधिवलनवाधिवे
लंसमूहानयमानः ॥ ३७ ॥ कर्मवलंयनिर्गमधयमानः कलसवलंयनि
मर्दयमानः ॥ मानवलंभवलंकनमातः पूनयरुडचनीवलसर्व ॥ ३८ ॥

॥ गुन ॥
॥ ५ ॥

६

कडसमूडविर्गमधयमानः सत्वसुडविभाचयमानः ॥ धर्मसमूडवियुधयमा
नाहानसमूडविगमहयमानः ॥ ३९ ॥ चर्यसमूडविर्गमधयमानः प्रतिधिसमू
प्रपूनयमातः ॥ बुद्धसमूडप्रपूजयमानः कल्पसमूडचनयमखिनः ॥ ४० ॥
यचरुयधगकानां किनानां वाधिवनिं प्रतिधनविर्गमायाः ॥ कानकपूनयस
विभ्रगवां नरुडचनीयविबुधयवाधिं ॥ ४१ ॥ यष्टकयः सुडसर्वकिनानां
यस्यचनामसकरुडः ॥ कस्याविष्टस्रुगचनीयनामयमीकगलं ॥ ४२ ॥
सर्वा ॥ ४३ ॥ कायकुवाचमनस्यविगुद्धिर्धर्यविगुद्धाथरुडविगुद्धिः ॥ या

॥ रुच ॥
॥ ७ ॥

उत्पन्नकृतकृत्यकृतः ॥ तीर्थिकमानगलहिनश्चैवः पूजितकृतकृत्यः सर्ववि-
लाक ॥ ५२ ॥ किंप्रसंगच्छिन्नाधिदम्भं गत्व निषीदति सत्त्वहिनाय ॥ इ-
न्द्रियवाधिप्रवर्तयि च कंधर्षयि मानससैन्यकृतं सर्वं ॥ ५३ ॥ योऽहं मरुद्व-
निप्रसिध्दानेन धनयैवाचरिदमयिकावा ॥ ब्रह्मविजानातिथाः श्रुविषाका-
वाधिविनिष्टमकां कुरुनथं ॥ ५४ ॥ मरुभिनीयथ जानति गूढः साचस-
समकुरुद्वरयेव ॥ कथं भूहं भूतमिदं यमात्मानामयमीकृतं लं०
मसं० ॥ ५५ ॥ सर्वद्विधगलहिनं हि किं न हिर्यायनिष्ठमनवर्धितुं भूयः ॥

॥ गुण ॥
॥ ७ ॥

कायभूहं कृतं लं० मसं० नामयमीवनरुद्वनीय ॥ ५६ ॥ कालक्रियांच-
भूहं कनमारुतभावनेन चिनिवर्तयि सर्वान् ॥ संमुखयन्धियं श्रमिक-
रुं च सुखावति कुरुव्रजं ॥ ५७ ॥ कुरुगलस्येह मूप्रसिध्दानेन आभूवि-
सर्विहं यममयः ॥ नां भूहं यनिपूनि भूतमानुसत्त्वहिं कनित्याव-
कलाक ॥ ५८ ॥ कहिजिनमगुलगाहनमप्ययमवनेन चिनिउपयनः ॥
व्याकनं भूकुरुलरुयं संमुखकाभूमिकारुजिनस्य ॥ ५९ ॥ व्याकनं
प्रकिलस्य च कस्मिन्निर्मिककाटिगजहिन्नकेः ॥ सत्त्वहिना निवर्तय

॥ रुच ॥
॥ ८ ॥

रुच्यादिद्रुमस्यपिबुद्धिवलन ॥ ८० ॥ रुच्यनिष्पत्तिधनयणित्वायक
लंमयिसंविदुकिंचिक ॥ ८१ ॥ रुच्यनिष्पत्तिधनयणित्वायक
धनं ॥ ८२ ॥ रुच्यनिष्पत्तिधनयणित्वायक
नरुगकव्यसनीयनिमग्न्यालमिकारुच्यनीवनभव ॥ ८३ ॥ आर्यरुच
चनीप्रतिधननलनाजंस्मात् ॥ ८४ ॥ रुच्य ॥

॥ उरु ॥
॥ ८ ॥

धर्मरत्न बज्राचार्य सुरत श्री महोबिहार

DH280-3